

Voorstel aan de raad

Nummer: 190012717

Portefeuille: WMO, Jeugdzorg en Beheer Openbare Ruimte
Programma: 5 Sport, cultuur en recreatie
Taakveld: 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Onderwerp:
Bosbeleidsplan 2019

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van het bosbeleidsplan 2019 en de volgende daarin opgenomen kernpunten vast te stellen:
2. De kernpunten, uit het bosbeleidsplan 2019, op het gebied van Natuur, Landschap en Biodiversiteit welke gericht zijn op het verhogen van de natuurwaarde:
 - a. behoud van het huidige aandeel inheemse soorten;
 - b. verhogen van het aandeel gemengd bos;
 - c. versterken van variatie in de bosstructuur;
 - d. behoud van bosreservaten en rust in de grote boscomplexen;
 - e. verhogen van het aandeel oude, aftakelende bomen;
 - f. behouden en versterken van de huidige bosranden;
 - g. behoud van een deel van de oude populieren.
3. De kernpunten, uit het bosbeleidsplan 2019, op het gebied van Recreatie, Toerisme en Participatie:
 - a. bij het beheer wordt er gestuurd op aantrekkelijk, natuurlijk ogend bos;
 - b. de gemeente bossen zijn opengesteld op wegen en paden, waarvan sommige voor specifieke doelgroepen (ruiters en mountainbikers);
 - c. recreatievormen die ernstige overlast geven, zoals b.v. motorcross, zijn ongewenst;
 - d. voor de veiligheid van bezoekers worden boomveiligheidscontroles uitgevoerd;
 - e. bewoners worden geïnformeerd en betrokken over en bij het bosbeheer;
 - f. het hondenbeleid is leidend voor bezoekers met een hond.
4. De kernpunten, uit het bosbeleidsplan 2019, op het gebied van Klimaatbestendig Bos & Duurzaam bosbeheer:
 - a. het bos weerbaarder maken tegen veranderende klimaatomstandigheden;
 - b. houtproductie is geen doel op zich maar een middel om andere beheerdoelstellingen in het bos te realiseren;
 - c. het beheer is gericht op het verhogen van de opnamecapaciteit van CO₂;
 - d. koolstof wat is vastgelegd in geoogst hout wordt zolang mogelijk vastgelegd in de houtketen.

Samenvatting

Het oude bosbeleidsplan dateert uit 1996. Vanwege verschillende ontwikkelingen, zoals optreden van ziekten en een andere recreatievraag, was het noodzakelijk om dit te herzien. De belangrijkste aanpassingen liggen op het recreatief gebruik, het voorkomen van ziekten, klimaatverandering en natuurwaarden.

De laatste jaren is er meer vraag naar recreatief gebruik van de bossen en verbetering van de paden. Het recreatief gebruik blijft mogelijk, behalve als dit andere vormen van recreatie stoort. Er wordt van de gebruikers van specifieke paden met kleinere doelgroepen, zoals mountainbikers en ruiters, verwacht dat ze participeren in het onderhoud.

Ziekten en plagen, zoals de iepziekte en essentaksterfte, hebben een grote invloed op de bossen. Om deze reden zal bij vervanging uitgegaan worden van een veel grotere menging en variatie van soorten. Dit zal een positief effect hebben op de beleving, omdat hierbij ook meer aandacht zal zijn voor de gelaagdheid van de bossen; kruidenlaag, struikenlaag en bomenlaag.

De gelaagdheid van de bossen zorgt voor een grotere vastlegging van CO₂ en dat ze beter bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden.

De wereldwijde biodiversiteit, maar ook in Nederland, is de laatste decennia enorm teruggelopen.

Bossen spelen een belangrijke rol in het behouden en versterken van de biodiversiteit. Er zal daarom meer liggend en staand dood hout in de bossen achterblijven en er wordt meer aandacht besteed aan de ontwikkeling van bloem- en besrijke bosranden.

Inleiding

In 1996 is het eerste bosbeleidsplan voor de bossen van de gemeente Lelystad opgesteld. Het beheer van bossen is een kwestie van lange adem, al groeien de bossen op de rijke en kalkrijke Lelystadse bodem erg snel. In de tussentijd doen zich wel (maatschappelijke) ontwikkelingen voor. De aanleiding om een nieuw bosbeleidsplan te schrijven is het toenemende recreatief gebruik door kleinere doelgroepen (mountainbikers en ruiters), de klimaatverandering, de achteruitgang van de biodiversiteit en het vaker optreden van ziekten (essentaksterfte en iepziekte).

Doel

Het doel van het nieuwe bosbeleidsplan is de natuurwaarden en recreatief gebruik meer in evenwicht te brengen, een bijdrage te leveren in de klimaatopgave en de bossen weerbaarder te maken tegen ziekten en plagen.

Argumenten

1. Kennis te nemen van het bosbeleidsplan 2019

Het bosbeleidsplan geeft een nadere duiding van de kernpunten welke voor besluitvorming worden voorgelegd.

2. De kernpunten, uit het bosbeleidsplan 2019, op het gebied van Natuur, Landschap en Biodiversiteit welke gericht zijn op het verhogen van de natuurwaarde vast te stellen:

- a. behoud van het huidige aandeel inheemse soorten;
- b. verhogen van het aandeel gemengd bos;
- c. versterken van variatie in de bosstructuur;
- d. behoud van bosreservaten en rust in de grote boscomplexen;
- e. verhogen van het aandeel oude, aftakelende bomen;
- f. behouden en versterken van de huidige bosranden;
- g. behoud van een deel van de oude populieren.

2.1 Door een grotere variatie wordt het bos weerbaarder tegen ziektes.

Het beheer wordt gericht op het vergroten van de menging en variatie van de bossen. Hierdoor neemt de weerbaarheid tegen ziektes en de biodiversiteit in de bossen toe en blijft het aandeel inheemse soorten minimaal gelijk of neemt toe.

2.2 Door verhogen van het aandeel gemengd bos is het bos weerbaarder tegen ziektes en plagen.

2.3 In bosreservaten wordt niet ingegrepen, tenzij de veiligheid van wandelaars op de paden in het geding is.

Het 'ongestoorde' bos in deze bosreservaten ontwikkelt zich op termijn anders dan de overige bossen en heeft daardoor zijn eigen natuurwaarde.

2.4 Dood hout blijft liggen voor vergroting van de biodiversiteit.

Een deel van de bomen in het bos wordt nooit geoogst om het aandeel oude bomen te laten toenemen. Dood hout blijft achter in het bos ten behoeve van de biodiversiteit en is een belangrijke factor voor het overleven van zeldzame soorten.

2.4 Voor insecten worden bosranden versterkt en in stand gehouden.

Bosranden ontvangen meer zonlicht en door de variatie in milieus zijn bosranden soortenrijker en belangrijk voor het voortbestaan van veel plant- en diersoorten.

2.5 Om ruimte te blijven geven aan de natuurwaarden verbonden aan de populier wordt een deel van de populieren – waar dit veilig kan – niet geveld.

3. De kernpunten, uit het bosbeleidsplan 2019, op het gebied van Recreatie, Toerisme en Participatie vast te stellen:

- a. bij het beheer wordt gestuurd op aantrekkelijk, natuurlijk ogend bos;
- b. de gemeente bossen zijn opengesteld op wegen en paden, waarvan sommige voor specifieke doelgroepen (ruiters en mountainbikers);
- c. recreatievormen die ernstige overlast geven, zoals b.v. motorcross, zijn ongewenst;
- d. voor de veiligheid van bezoekers worden boomveiligheidscontroles uitgevoerd;
- e. bewoners worden geïnformeerd en betrokken over en bij het bosbeheer;
- f. het hondenbeleid is leidend voor bezoekers met een hond.

3.1 De bossen leveren een belangrijke bijdrage op het gebied van recreatie voor zowel inwoners als bezoekers van Lelystad.

3.2 Voor natuurontwikkeling, biodiversiteit en beleving is het noodzakelijk enige regels te stellen aan het gebruik.

3.3 Om het rustige karakter van de gebieden en de daaraan verbonden ecologische waarden te behouden worden ernstig overlast gevende vormen van recreatie niet toegestaan.

3.4 Een netwerk van gescheiden paden voor verschillende doelgroepen voorziet in een behoefte.

3.5 Om bezoekers veilig te kunnen laten recreëren is er aandacht voor boomveiligheid en voor sociale veiligheid in de bosgebieden.

3.6 Betrokkenheid van bewoners zorgt voor meer draagvlak bij bezoekers en gebruikers.

3.7 Specifieke doelgroepen participeren in het onderhoud van deze voorzieningen.

3.8 Om tegenstrijdigheden in beleid te voorkomen is het hondenbeleid leidend.

4. De kernpunten, uit het bosbeleidsplan 2019, op het gebied van Klimaatbestendig Bos & Duurzaam bosbeheer vast te stellen:

- a. het bos weerbaarder maken tegen veranderende klimaatomstandigheden;
- b. houtproductie is geen doel op zich maar een middel om andere beheerdoelstellingen in het bos te realiseren;
- c. het beheer is gericht op het verhogen van de opnamecapaciteit van CO₂;
- d. koolstof wat is vastgelegd in geoogst hout wordt zo lang mogelijk vastgelegd in de houtketen.

4.1 Het weerbaarder maken van het bos, door het toepassen van mengingen, verhoogt de CO₂ opname en voorkomt complete kaalslag als gevolg van ziekten en plagen.

4.2 De is inrichting en het beheer van het bos is gericht op natuur en gebruik en niet specifiek op het genereren van inkomsten.

4.3 Houtoogst uit gemengd bos is lastiger en duurder.

Door de relatief kleine percelen is het maar beperkt mogelijk om rendabel hout te oogsten. Deze inkomsten worden gebruikt om de beheerdoelstellingen te realiseren.

4.4 Het vastleggen van koolstof in de houtketen levert een bijdrage in het beperken van klimaatverandering.

Kanttelingen

Financiën

De uitvoering volgens de lijn van het Bosbeleidsplan 2019 kan worden uitgevoerd binnen de begroting. Het in de begroting opgenomen bedrag is € 172.160,-

Vervolg

- Het definitieve bosbeleidsplan wordt ter kennisname aan de leden van de klankbordgroep gestuurd en op de website van de gemeente geplaatst.
- De uitgangspunten uit het bosbeleidsplan worden nader uitgewerkt in uitvoeringsmaatregelen in een nieuw bosbeheerplan.
- Het bosbeheerplan wordt vastgesteld door het college.

Bijlagen

1. Bosbeleidsplan 2019

Lelystad, 27 augustus 2019;

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

